

ЛАНДОН ЗАКИДУЄ УРЯДОВІ РУЙНУВАННЯ ФАРМЕРСТВА

МІНЕАПОЛІС. — Губернатор Ландон, кандидат Республіканської Партії на уряд президента Злучених Держав, виголосив тут у Муніципальній Аудиторії, вивченням 11,000 слухачів, свою чергову кандидатську промову. Супроти близькості канадської границі Ландон вибрав собі за тему справи фармерства, що в значній мірі залежать від вирішення урядом питань торгівлі з сусідніми державами.

У цій промові Ландон виступав проти міжнародних трактатів взаємності, які Злучені Держави заключили з Канадою за адміністрації президента Рузвелта. Ландон казав, що ці трактати дуже шкідливі для інтересів американського фармерства, що вони його просто знищили.

Він обіцяв фармерам, що ставши президентом, закрити границі для довозу канадських рілних продуктів.

ПЛЯНИ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ РУЗВЕЛТА.

ГАЙД ПАРК (Нью Йорк). — На нараді Рузвелта, кандидата Демократичної Партії на уряд президента Злучених Держав, з провідниками цієї партії постановлено сконцентрувати політичну кампанію на олісах, положених на схід від ріки Місісіпі.

Тимсамим Рузвелт рішився не відвідувати вже західного побережжя. Він виголосить головні промови в містах: Денвер, Омага, Шікаго, в якому місті Нової Англії та в місті Нью Йорк.

ВETERАНИ ЗА ПЕНСІЇ ДЛЯ ВДІВ І СІРИТ.

КЛІВЛЕНД (Огайо). — Перед своїм закриттям конвенція Американського Леґіону ухвалила резолюцію за поведення кампанії за пенсії для вдів і сиріт по ветеранах світової війни.

ЗАКІНЧУЮТЬ АКРОНСЬКИЙ СТРАЙК.

АКРОН (Огайо). — На зборах страйкуючих робітників гумового підприємства Гудрича постановлено прийняти контракт, який виробили представники юнії з представниками підприємства.

Тимсамим покінчено страйк, що захопив був коло 10,000 робітників.

ПЛЯНУВАЛИ ГАЗОВУ ВІЙНУ ПРОТИ БУТЛЕГЕРІВ

ВАШІНГТОН. — На переслуханнях перед сенатським комітетом для розслідування шпигунства й провокації проти робітників, подали свідки, що власники копалень твердого вугля рішені були боротися проти вугільного бутлегерства при допомозі газу.

Власники вуглевих копалень, говорили свідки, закупили були 7,500 газових бомб, які мали кинути в підкопи, зроблені вуглевими бутлегерами. Комітет подав на слід цього заговору, довідавшись, що одно хемічне підприємство в Клівленді продало бомби вуглевим баронам.

ДОМАГАЮТЬСЯ 30-ГОДИННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

МІЛВОКІ. — Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, говорив у своїй промові на конвенції юнії машиністів, що заведення загально-го 30-годинного тижня праці в промислах полагало би більшість промислових питань.

Він говорив, що це покдалоб кінець безробіттю. „Уряд не може завжди удержувати 10 мільонів осіб“, говорив він.

ЗАПОВІДАЮТЬ НЕДОСТАЧУ МЕШКАНЬ.

НЬО ЙОРК. — На зборах Союзу Шадничих Банків один з банкірів доказував, що як поправа промислових обставин піде далі, то незадовго в краю буде відчуватися нестача мешкань. Він говорив, що поправа промислового руху викликає збільшення числа подруж, а це — наймання мешкань.

УРЯДНИК ПОСУДЖЕННИЙ ЗА КРАДЕННЯ ЛЮДЕЙ.

ЛИТЛ РОКС (Арканзо). — Велика лава присяжних суддів федерального суду постановила поставити на суд міського маршала Пола Пічера за порушення закону проти рабства.

Як каже лава присяжних, цей урядник за кожним разом, як потребував робітників, арештував муринів на основі фальшивих закидів і заставляв їх працювати для себе як рабів.

ВЖЕ Й КУЛАЧНИЙ БОРЕЦЬ БУДЕ ГОВОРИТИ.

НЬО ЙОРК. — Джек Демпсі, бувший чемпіон боксерства найбільшої ваги, заповідає, що він виголосить у стейті Нью Йорк низку політичних промов за вибір президентом Рузвелта.

ЛЕТНИЧА КАТАСТРОФА.

НОРФОВК (Вірджинія). — Тут розбився літак американської військової фльоти. Один з летунів помер по дорозі до шпиталю, другий — уже в шпиталі.

ЮНІЯ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА РУЗВЕЛТА.

На конвенції юнії машиністів у Мілвокі ухвалено резолюцію за вибір президентом Рузвелта. Конвенція заявила теж за становище виконного уряду Федерації у боротьбі між двома напрямками в Американській Федерації Праці.

СТРАШНА ТРАГЕДІЯ ПРИ ЗУДАРІ ПОІЗДУ З АВТОМ.

В місцевості Луїсвіл, Квебек, торговий сипарський поїзд наїхав на зантажний автомобіль, на яким їхали 40 мужчин. Удар поїзду автомобіль розбив і він заповівся. Приїм на місці агинули 17 душ, 5 поранених померли в шпиталі, а 12 налічено у шпиталях. Причиною катастрофи була неосторожність керманіча авта.

РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

В містечку Барі, положенім пару миль від Торонто, трапилось голосна драма в домі Гната Оніщука, 52-літнього робітника місцевої гарбарні. Оце в нападі хвилевого шалу він ухопив штабу й побив тяжко свою 19-літню дочку Олімпію. Коли на крик дівчини прибігла господиня дому, пани Литлджан, він і її побив залізною штабою. Прикликано поліцію, та з хвилею, коли поліція ставилася перед дверима Оніщука, той двері замкнув і всадив собі великого ножа в груди. Тяжко раненого відставлено до загального шпиталю в Торонті, а дочку й господиню забрали до місцевого шпиталю. Оніщука жде тяжке обвинувачення.

ХОТІВ ПИВА В БЮР ДОПОМОГИ.

Допомогова стація в Нью Торонто, Онтаріо, міститься в салі ветеранів. Приходять тут безробітні з ріжнородними проханнями, але те прохання, що поставив допомоговому в-рядникові один безробітний, мало не вивернуло урядника на долівку з дива. Оце прийшов безробітний, що на доповіді, до салі і присів коло стола. Коли допомоговий урядник прийшов з черги до нього і запитався, чого собі бажає, той сказав собі дати дві склянки пива...

КРАЛА ГРОШІВ В КОНСУЛЯТІ.

В січні ц. р. задієвали з Відня до Варшави урядниці польського консуляту у Відні, Анну Флекерова, й тут по переслуханнях у суді її заарештували під замітом крадіжу двайцять-кількох тисяч золотих на цюдо згаданого консуляту, Флекерова досі сидить у в'язниці.

ВИБУХ ПЕТАРДИ ПІД ВІЗНИЦЕЮ.

Під будинком судової в'язниці в Мисловіцях вибухла вночі петарда і вирвала із залізної брами та ушкодила мур. Крім того вилетіли всі шибви у в'язничному й судовому будинку. Здогадуються, що це діло комунисти, які хотіли демонструвати проти в'язнення комуністичних діячів. У зв'язку з тим арештовано кілька осіб.

НІМА КАНДИДАТІВ НА ДОБРЕ ПЛАТНІ ПОСАДИ.

На світі є велике безробіття, але навіть у цьому безробітті є добре платні посади, та нема на них кандидатів.

Недавно довідалися мешканці південно-африканського міста Блемфонтейн, що мішанець Леонард передчасно помер. Леонард мав дуже небезпечно, тому й добре платне заняття: „доїв гадюку“. Себто він хапав гадюку за ший і наставляв її склянню, мишцінку. Гадюка, кусаючи мишцінку, випускала трійливу їд, яку вдивають до вигодування щипанки, що хоронить перед укусенням гадюки.

Леонард був коло 50 разів укушений гадюками, але щипанка його завжди охороняла перед смертю. Негри говорили, що Леонард знається з чортом. Недавно на фарму, на якій працював Леонард, привезено нову гадюку, якої він ще ніколи не бачив. Звертає, що привіз гадюку, збував у вагу Леонардові, що гадюка дуже небезпечна. Леонард здвигнув раменами і підніс покривку, в якій була гадюка. В одній хвилині мов стріла височила гадюка з кошика, вискочила Леонарда, і за дві секунди він не жив. Після того нема нікого, що хотів би робити ту роботу, хоча ця „посада“ добре платна.

ФАРМЕРСЬКИЙ ХЛОПЕЦЬ ЗГІНУВ ТРАГІЧНОЮ СМЕРТЮ.

У Формовет, Алберта, агинув трагічною смертю 14-літній хлопець, Іван Скорч, що пішов шукати коров на фармі свого батька. Коник, на котрі їхав згаданий хлопець, зносився й скинувся із себе хлопця, який, падаючи, зачепився ногою за стремя. Спокошений коник, гонячи, тягнув з собою по землі хлопця, кусаючи його та копаючи, поки він не агинув.

ГОЛОД СЕРЕД ЕСКІМОСІВ В АЛЯСЦІ.

Д-р Генрі В. Грейс, медичний пресвітеріанський місіонар, доніс американському уряду, що в ріжних околицях Аляски є загрожені голодом 500 ескімосів. Їм треба конче доставити поживу, бо інакше ті люди з голоду погинуть. Д-р Грейс доніс, що ескімоси їдять там траву, кору з дерев, свої черевки, а також здохлі звір'ята. Американський уряд зарядив вислати ескімосам поживу літаками з кораблів, які спішно відійшли до Аляски.

БАТЬКО ПРИПАДКОВО ЗАСТРІЛИВ ВЛАСНУ ДИТИНУ.

І. Стогун у Смоці Лейк, Канада, намірюючи вбити яструба на своїй фармі, припадково, постріляв своєю 11-літнього сина Івана. Покаліченого хлопця відставлено до шпиталю у Редвей, де він поволі приходить до здоров'я.

КОСТЕЛ У СЕРЕДНІЙ ЛЕМКІВЩИНІ.

9-го серпня ц. р. відбулось у Високий-Живці посвячення вугільного каменя під будову першого в середній Лемківщині римо-католицького костела. Досі віками там не було потреби костела, аж тепер вона є!

ХТО РОБИТЬ НАСИЛЬСТВА ПІДЧАС СТРАЙКІВ?

„У Вашингтоні“ на переслуханнях перед сенатським комітетом для розслідування страйков і шпигунських організацій виступали як свідки справжні професійні страйколомі. Вони призналися, що мали припоручення починати підчас страйку преріжні насильства, щоб у цей спосіб провокувати страйкуючих робітників до заворушень.

ЖАХЛИВА ТРАГЕДІЯ МАТЕРІ.

В „Скерневіцях“ (Польща) наїхав особовий поїзд на віз, яким їхала Малгожата Цвек з шістьма своїми дітьми. Бажаючи врятувати дітей, мати вхопила наймолодшу дитинку на руки й вискочила з воза, але попала з дитиною під колеса льокомотиви. Мати разом з дитиною агинула на місці. П'ятеро дітвори тяжко ранені. Троє з них померло в лічниці.

СЕРЕДНЬОВІЧНІ ЗАБОБОНИ ЩЕ НЕ ПЕРЕЖИЛИСЯ МІЖ НАШИМИ ЛЮДЬМИ.

Перед поліційним суддею у Вегервіл Гор. Алберта, ставав Михайло Яремко за погрози родині Рурків. Суддя зобов'язав Яремка заховуватися спокійно 6 місяців.

Причиною погроз Яремка родині Рурків було те, що Яремкові урізалося, що жінка фармера Миколи Рурки спричинила чародійним способом параліж м'язів у правій стороні його лиця. Обидві родини жили у неприязні. Трапилось, що обоє Рурки вступили в часі непогоди до дому Яремка, де їх прийнято досить гостинно. Вони перебули там кілька годин. По їхнім відізлі появився у лиці Яремка легкий біль, а о після параліж лиця. Лікарі у Вегервіл та Едмонтоні сказали Яремкові, що згаданий параліж є цілком природним явищем, спричиненим переступом, нервів лиця в часі зимна, й що він скоро переїде. Але ворожка сказала Яремкові інакше; відповідно до її слів, параліж лиця Яремка спричинила чарами жінки, що короткий час задержалася у домі Яремка. Він почав тоді слати всякого роду погрози родині Рурків, аж вкінці біль у лиці уступив. Це уступлення болі приписував Яремко впливові своїх погроз, які привернули жінку відняти біль у Яремка.

ПОКЛАДАСЯ НА ХІДНИК, ЩОБ НЕ ПІТИ НА ПОЛІЦІЮ.

Над раном у Львові на вул. Ягайлонській бидися дві жінки, а більший гурт людей приглядався бійці. Надійшов пристаркуватий і розділив обидві жінки, а тоді одна з них, якась М. Баран, зачала прозивати ріжними словами постаркуватого, а вкінці положилося на хідник та зачала верещати на все горло. Постаркуватому вдалось насильно повести згадану жінку до комісаріату. Проти поліція, ніби в обороні згаданої жінки, виступили й приятель — швець М. Куртич. Його також арештували. По дорозі до комісаріату він погрозив постаркуватого в руку. Ось нічні сцени зі Львова!

СТАЛІН ТАКИ ХВОРИЙ

ПАРИЖ. — Вістка про тяжку хворобу Сталіна вже кілька разів облетіла світ і кожний раз советський уряд її заперечував. Тепер кореспондент паризького часопису „Матен“ доносить з достовірного джерела, що Сталін таки поважно хворий. Він перебуває тепер у Грузії на Кавказі в товаристві п'ятих найкращих серцевих лікарів. Політичне Бюро у Москві зарядило в листопаді ц. р. наради, на яких мають обговорити справи, зв'язані з хворобою, а то й до смертю Сталіна.

ФРАНЦІЯ ЗАДУМУЄ ОБНИЗИТИ ФРАНК.

ПАРИЖ. — У французьких фінансових колах кружляють вперті поголоски, що вже в найближчому часі французький уряд обнизить внутрішню вартість франка. Уряд про те мовчить, а то тому, що це викликалоб велику спекуляцію, як теж утечу капіталу з Франції за границю. Кажуть, що Франція обнизить свій франк стільки само, що Англія обнизила свого часу свій фунт стерлінгів, а Америка долар, себто приблизно на 40%.

ЗАВЗЯТІ БОЇ СЕРЕД ЕСПАНЦІВ.

МАДРИД. — На всіх фронтах в Еспанії виявилися завзяті бої між революціонерами і військами уряду. Урядові війська відчинили шлюзи на ріці Альберт, щоб у той спосіб спинити наступ революціонерів. Цей маневр їм частинно вдался, бо вода дійсно захопила військові відділи революціонерів і хоч не наробила багато шкоди в людях, то замочила амуніцію та знищила обози. Біля Мадриду, Толедо, Більбао, Овіедо, Гранади, Кордобі й Сарагосі ведуться завзяті бої.

ІТАЛІЯ ВИСЛАЛА УЛЬТИМАТ ЕСПАНСЬКОМУ УРЯДОВІ.

ГЕНДЕЙ (Франція). — Італійський уряд вислав еспанському червоному урядові в Мадриді ультимат у справі увільнення двох італійських горожан, арештованих недавно в Еспанії й поставлених тепер перед червоним трибуналом у Барселоні. Ультимат говорить, що коли еспанці не випустять арештованих, то італійські військові кораблі зачнуть бомбардувати Барселону.

ДУРЕНЬ ДУМКОЮ БАГАТІЄ.

МОСКВА. — Большевики, щоби „помогти“ еспанському червоному урядові в його боротьбі з революціонерами, влаштовують по ріжних місцевостях шопки, в яких імпривізують боротьбу червоних з фашистами. У таких шопках бере участь велика маса людей. Очевидно, все виграють червоні.

НІМЦІ ВЕДУТЬ ПРОПАГАНДУ ЗА КОЛЬОНІЙ.

БЕРЛІН. — Німці чимраз упертіше починають говорити про зворот ім тих кольоній, що побідні держави забрали їм по виграній світової війни. На днях широко розгалужена німецька організація „Кольоніальна Ліга“ видала летючки, в яких уже безпосередньо домагаються від Англії, Франції та Японії зворот забраних кольоній. Летючки, очевидно, говорять, що ці кольонії забрано Німеччині „неправно“.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ПРО МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

ЛОНДОН. — Остен Чемберлейн, один з найповажніших англійських політиків, кількакратний міністер закордонних справ, опублікував низку статей, у яких описує нинішнє політичне положення в Європі дуже чорними красками та передбачає в недалекому часі нову європейську війну. Він є тої гадки, що комунізм і фашизм, хоч своїм філософічним наставленням собі перечать, вдержатися й тому обидві сторони повинні привикати до себе та годитися на обопільне існування. Все таки він не дуже вірить, що до такої тихої згоди прийде; тому накликає Англію, щоб чимкорше узброювалася. Він каже, що Англія ні трошки не уступить зо своїх позицій й не скапітулює зо страху перед чужою силою. Також вона не віддасть Німеччині забраних кольоній.

РОЗРУХИ В ПАЛЕСТИНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ.

ЕРУСАЛІМ. — Розрухи в Палестині, яких підкладом є ворожнеча арабів до жидів, тривають далі. Ці розрухи деколи прибирають форми фактичної революції. Цими днями виявилася між арабськими повстанцями й англійською армією, яка тримає порядок у Палестині, справжня боротьба, в якій впади трупом 44 араби. А араби зістрілили англійський літак і ранили кількох воїків. Англія посилає свіжі війська до Палестини.

ДАЛЬШІ РОЗСТРІЛИ В МОСКВІ.

ЛОНДОН. — Англійський часопис „Дейлі Мейл“ доносить з Москви, що там розстрілено дочку Троцького й її мужа Козлова. Також розстрілено бувшого начальника ГПУ на Кавказі, Панкратова, і бувшого начальника ГПУ на Уралі, Черніха, а далі публіциста Певснера, Унштейна й Елькіна. Також розстрілено кількох бувших консульських службовців Бодаліна, Манцакекова, Ульянова й Лоренца.

"СВОБОДА" (LIBERTY).

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ПОЛІТИЧНУ ОСВІТУ НАРОДУ.

За старанням ньюйорського великого щоденника „Нью Йорк Геральд-Трибюн" улаштовано в готелю Волдорф-Асторія так зване „форум для біжучих справ". Під „форумом" тут розуміється свободне висказування своїх поглядів на поставлене аранжерами афери питання представниками усіх груп, що про цю справу забирають публічно голос.

На порядок дня в останній день цього „форуму для біжучих справ" поставлено справу цього річного президентських виборів та запрошено до участі в „форумі" представників усіх політичних партій і партійок, що беруть цього року активну участь у президентських виборах. Аранжери „форуму" постаралися, щоб за кожну партію й партійку говорив передовсім самий кандидат цієї партії на уряд президента Злучених Держав. Давніше цього не можна було влаштувати, бо тяжко було зібрати всіх кандидатів в одно місце на один день. Нині винахід радя робить це можливим: як самий кандидат не може з'явитися на промову, а не хотів вислати со своєю промовою якогось заступника, він може говорити до „форуму" радіом.

І так говорили до „форуму": републиканський кандидат, Алфред Ландон; демократичний кандидат, Френклін Рузвелт; кандидат „Партії Злуки", Вільям Лемке; комуністичний кандидат Бровдер; соціалістичний кандидат, Норман Томас; та соціалістичний-робітничий кандидат, Джан Ейкен. У цей спосіб учасники „форуму" могли почути, що кожний з цих кандидатів вважає за головне політичне питання біжучої хвилі.

Президент Рузвелт у своїй промові, заки став відповідати на саме сутне питання, зовсім слушно звернув увагу слухачів, — а цих радіових слухачів він певно мав мільони, — на саму ідею „форуму". Він заявив відразу, що „форум" не може мати на цілі заставити слухачів змінити свої думки про важні питання біжучої політики. Ніякий кандидат не може сподіватися, що він своєю короткою промовою потрапить звернути для себе симпатії слухачів. Та, не зважаючи на це, „форум" сповняє велике завдання. Воно передовсім заставляє людей відноситися з толеранцією до людей інших поглядів.

Цей толеранції доконче потрібно, бо без толеранції людина замикає собі мозок на всякі інші думки, а з часом перестає зовсім думати.

Подруге, „форум" заставляє людей бачити різні сторони справи. Себто, не дивитися на справу тільки з становища своєї партії, або класу, а розуміти теж становища й змагання інших партій і інших клас. В цей спосіб „форум" починається до поширення політичної освіти народу, без якої, як звісно, всякий народ мусить упасти жертвою тиранії.

Тому Рузвелт каже: „Я люблю ідею „форуму". Добре було, щоб ми мали таких „форумів" більше та щоб вони вкрили цілий край".

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ".

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(15)

— Тобі, Ганко, треба щоб купили черевки... — зневажливо сказав він.

Вона кинула погляд на свої чоботи... — Хто мені купить? Тата забрали і може вб'ють, а дід не хочуть. Кажуть, грошей нема. Але чекай... Побачиш, як я матиму черевки в літ...

Далі Володько оповідає, як він з Німим минулої весни на отих он дубах шуліці кубла видавав, як десь на височине дерево, а шуліки хижі птахи. Як злетить на людину, очі може викловати. А шок... Але він не дурний з голими руками лізти. Він узяв собі в Німого ремінного нагая, за пояс застромив ніж тесак і тоді підлаз, коли хоч.

Або яке нещастя трапилося з Хведотом. Вони ж ходили по лісі шукати доброї берези на сік. У дерманських лісах нема беріз, а на чуже — не то, щоб боялися... Не хотіли мати клопоту... Ну його... Так він і каже: „Німий! А прорубуй но зарубину в клені. З клена також добрий сік". Німий рубає, розмавав сокирою і саме, як на-то-те, підлазить Хведот. Німий розмахнув узад сокиру і як пальосне Хведота... Прості в зуби...

— Ах! — скрикує Ганка. — і не зарубав?

— Не зарубав, бо на щастя не попав лезом. Обухом мазнув... Геть чисто губи розмазав...

Далі Володько згадує кілька героїських випадків з війни з угорцями... Скрізь Володько герой, скрізь хоробрий, скрізь перший...

Але Ганка вірить. Чомуб їй дійсно не вірити, коли вона в зимі сама бачила, як Володько Фонові Гарбузі морду набив. А Фон же на цілу голову вищий від Володька, має п'ятнадцять літ і ходить другий рік у третю групу. Бо Гарбуза не мав права... Карпів батько Фанаско їхав до Гершка січку різати... Куди на саях зв'язані старими посторонками. Один кінець посторонка з петелькою теліпався ззаду. Зі школи йшли школярі і почали чіплятися до сая. Назар, молодший брат Фона, якось попав ногою в петельку. Шабельня нагнав коні, петелька зашморгулася на нозі, шарпнула і Назар проїхався від Польонової хати аж до маказину на власній сіданці. Колиб це дорога річка, то ще сая-так. А то гру-

да замерзла... Кричав, як скажений. А Фон-халера підбіг до Володька. То ти, каже, його пхнув і він попав ногою в петельку. — Брееш! Я його не пхав! Він сам, шалапут дурний, вліз у петельку. — Не! То ти! Я бачив; То ти! Хоч, щоб я тобі наклав? — і замахнувся на Володька. А Володько підскочить і як мазне Фона. З одного боку, з другого! А Антон, що любив такі видо-виська, на ціле горло ретуге. Бий! бий! бий Гарбузу! Ну й було сміху...

Чуж Ганка на власні очі бачила.

Алеж, Боже! Сонце не стоїть на небі. Володьку! Вже час до школи.

Бігли під гору, як могли. Душно. Обличчя розбарв-лись на рожево. Сині очі такі ж, як і небо. Піт на чолі, на носі... Фу!... Скільки не вти-рив руками, сочяться, мов з розсохлого бочків.

Прибігли до школи. Увійшли разом. Очі всіх дітей на-правлені на Володька і Ганку. Учителка серед класу стоїть і сміється. Вона щойно розда-ла дітям старі часописи, пуд-делка з пасти та коробики ви-пушок, як нагороду за квіт-ки. Всі раді, всі вдоволені.

На кожній лавці велитенські барвисті паперові шматки з картинками війни, рекламні годинники, музичні інстру-менти, книжки, зубної пасти, кольонської води...

СТОЛІТТЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

(В ПАМ'ЯТЬ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА).

Ще час на національну мані-фестацію.

Так якось склалося, читаємо в старокраєвмі „Ділі", що за-хідно-українське громадянство так якби забуло, що живемо в часі, в яким минає сто років від перших проявів національ-ного відродження галицької землі. Цеж у 1836 р. залунали по українських церквах у Львові перші проповіді укра-їнською мовою. Рік передтим появився „Голос Галичан", перший вірш, написаний жи-вою українською мовою. А в грудні 1836 р. (з'являючись 1837) вийшла на західно-у-країнських землях „Русалка Дністрова", перша книжка у-країнською мовою та з укра-їнським змістом, що ввела фо-нетичний правопис. Отсе від появи цієї книжки починається в галичині довга й тяжка бо-ротьба за права народньої мо-ви в літературі. І тому саме появу цієї книжки вважається великою подією, бо саме з-цією появою тісно зв'язане на-ціональне й літературне відро-дження галицької вітки вели-кого українського народу.

Зазом з появою цієї книжки і започаткованим нею рухом, є зв'язана т. зв. „Руська трійця", себто імена Маркіяна Шашке-вича, Якова Головацького й Івана Вагилевича. Як відомо, Яків Головацький змисов-чився, а Іван Вагилевич спо-льщився; вірним започаткованій ідеї й українству остався з них тріох тільки Маркіян Шашке-вич, автор славних „Псалмів Русланових" і „Веснівки", цієї ж тут в Америці такої попу-лярної поезії. Виходило, що не тільки в старім краю, але і тут на імміграції якось при-збуто за цю подію як і за осо-бу, зв'язану з відродженням галицької України. Коли мо-ва про минулину нашої іммі-грації, то треба пригадати, що ми тут давно святкували тор-жественно згадку про першого пробудника галицької Укра-їни. І не думаємо, що й тепе-рішні 100-літні роковини літе-ратурного відродження Захід-ної України перейдуть в Аме-риці безслідно. Навпаки, ми переконані, що ці великі роко-

ви будуть вихиснувані на те, щоб поширити і поглибити українську просвіту в Амери-ці, і то як серед старшої іммі-грації так і серед тих, що тут родилися і виховалися. Це бу-де добра нагода познайомити ширші круги нашої молоді з українською літературою, з-тими страшними перешкода-ми, які їй кладено і які вона таки вкінці поборолася. А закін-ченням цієї культурної праці могла би бути велика націо-нальна маніфестація, получена з величавим концертном.

Що пропонують у Старому Краю.

У Старім Краю піднесли-ся голоси, що „Русалка Дністро-ва" появилася, щоправда, в грудні 1836 р. але з датою 1837 р. І вже те дає нам нагоду до-бре приготувитися до Великих Роковин, які можна цілком добре справляти в 1937 р. Про-понують, щоб наші наукові у-станови, як теж такі як „Про-світа", видали наново „Русалку Дністрову", як і твори Мар-кіяна Шашкевича, а далі на-уковий й популярно писані пра-ці про відродження Західної України. А далі піддають ще й таке, щоб у 1937 р. зааран-жувати у Львові Великий, Все-український, Маніфестаційний З'їзд, на яким були би при-сутні і делегати з імміграцій-них, українських осередків, а-тим самим і від американської України. Пропонують ще й виставити Маркіянові Шашке-вичеві пам'ятник.

Тяжко сказати, що з того всього буде здійснене. Бож, як відомо, відбудуть наприклад народньої маніфестації за-лежить у першу чергу від дозво-лу польської влади. Тому мож-на сумніватися, щоб було можливо відсвяткувати на-рідній землі згадані Великі Роковини в такий спосіб, як-дехто пропонує.

Та, як довідемося з „Но-вого Часу", вже тепер підго-товляється дещо таке, що бу-де виконане. Ось Національний Музей влаштує виставу руко-писів, документів і інших па-мяток з того часу та друків про Шашкевича і його това-ришів. Богословське Наукове Товариство у Львові видає ве-

лику книжку проф. М. Возня-ка, де зібрано кілька розвідок про ті часи. Товариство „Про-світа" вже видає популярну книжечку про Маркіяна Шаш-кевича та приготує ще й ін-ші популярні видання й кон-церт. До концерту в шану Ша-шкевича готуються теж музич-ні круги Львова.

Як бачимо, та праця є вже в ході.

А ЯК У НАС?

Покищо не видно ще заходів серед нашого громадянства, щоб і в Америці відсвяткувати ці Великі Роковини. Та, як уже сказано, це досить часу, щоб узяти цю справу під ува-гу. Думаємо, що займуться не-ю теж і в нас наші музичні круги, а наше громадянство піде їм назустріч. Ми певні, що й церковні круги доложать рук, щоб було гідно відсвят-куване імя священика-громад-нина, імя Маркіяна Шашкеви-ча, пробудника галицької У-країни.

Одно відродження, а не два.

Святкуючи роковини появи „Русалки Дністрової", а з нею і роковини літературного ві-дродження галицької України, треба завжди пам'ятати, що є одна Україна, один україн-ський нарід і одно його літе-ратурне відродження, себто те, яке започаткував на Великій Україні Іван Котляревський своєю „Енеїдою". Треба пам'я-тати, що Маркіян Шашкетич знав „Енеїду" і на неї покли-кувався. І цілком певно, що по-ява цієї останньої, як і по-ява багатьох інших українських творів у Наддніпрянщині, го-вичилася, як це слушно підзо-силь С. Ю. Пеленський, до то-го, що вийшла в Галичині „Ру-салка Дністрова", написана живою народньою мовою. В-тім давнім часі вже був жи-вий, як на ті часи, зв'язок між наддніпрянцями і галичанами. І тому т. зв. „Галицьке відро-дження" не є чимсь відірваним, а тільки природним впливом того, що сталося у Великій У-країні. Землі наші були тоді, як і тепер, розділені кордо-нами, але ті кордони навіть у-тих темних часах не були на-стільки сильні, щоб розділили душу народу. І тому саме по-яву „Русалки Дністрової" не-треба вважати якоюсь „галич-кою" несподіванкою, а тільки природним, соборницьким від-гомом на те, що сталося у Великій Україні з появою „Енеїди" Котляревського, пер-шого українського твору, на-писаного чистою і живою у-країнською мовою.

І те треба ще пам'ятати, що на ділі поява „Русалки Дні-стрової" не сповнила покладе-них на неї надій. Як відомо, поліція skonфіскувала книжку і розійшлося всього тільки 100 примірників. Та це не зменшує ніяк заслуги Маркіяна Шашке-вича, бо, не зважаючи на те, сама поява „Русалки Дністро-вої" була дуже відрадним фак-том, і історичним, бо ввела і в Галичині українську народню мову до літератури. Та хто-знає, чи не важніше було тут і відродження національно-по-літичне, яке тоді пробудилося і яке зв'язувало з появою Ша-шкевича та яке в 1848 р. виявило себе тим, що репре-зентанти галицької вітки у-країнського народу заманіфесту-вали себе тоді по соборниць-кій, зазначуючи виразно, що вони є частиною великого у-країнського народу.

Чи і який ставити пам'ятник Шашкевичеві.

Як уже згадано, в старім краю думают поставити Мар-кіянові Шашкевичеві пам'ят-ник. І це теж не легка справа, коли зважимо, що десятки літ українське громадянство нама-гається виклопатити дозвіл на-будову пам'ятника Тараса Шев-ченка, але не може його до-битися. Значить, що не може дістати дозволу на таке місце,

яке було б відповідне на пам'я-тник для генія України. Таке саме буде певно і з дозволом на пам'ятник Маркіянові Ша-шкевичеві.

Та є ще друга перешкода. Ніхто не знає, як виглядав Маркіян Шашкевич. Нема нія-кого рисунку, ні ніякого обра-зу, який віддавав би його правдиву подобу. А цей образ, який ми звикли бачити, уявляє собою поправді цілком іншу о-собу. Теперішні видавці порт-ретів Шашкевича користують-ся портретом покійного о. Ле-жоубського, відомого знаме-нитого провідника і визначно-го громадського діяча і пат-

ріота. Та це, на нашу думку, не є ніякою перешкодою. На-впаки, дається тепер тим ар-тистам, що будуть різьбити Шашкевича, змогу представити його ще краще, не як жи-ву особу, але як ідею, як лю-дину з вигляду уявлену, але правдиву щодо цих ідей, що зв'язані з її духовною діяль-ністю.

Як знаємо, в Злучених Дер-жавах уже поведено збірку на-пам'ятник Маркіянові Шашке-вичеві, який мав би вирізи-ти наш мистець Олександр Архипенко, а який мав би бути приміщений в Українськім Му-зею в Стемфорді.

ЗНАМЕННІ ВІДВІДИНИ

„Новий Час" помістив стат-тю Павла Лисяка про відвіди-ни Гамлена у Польщі. У тій статті читаємо:

Ясна річ, що французький генерал поїхав до Польщі не тільки на те, щоб зісти пару парадних обідів і зложити кілька традиційних вінків: на-плити невідомого жовтіра у-Варшаві чи на саркофагу марш. Пілсудського на Вавелі. Поїхав французький генерал до Польщі не прямо й найко-ротшою дорогою через Страс-бург і Німеччину, а „поза го-родами": через Швейцарію, Ві-ден, Чехословаччину. І це теж знаменний факт.

Не без значіння є теж факт, що генерал Гамлен приїхав до Польщі якраз тоді, коли чо-лова польська опозиційна група, людювич, зааранжувала відому масову вічеву акцію. Загал не-знає, а радше тільки може до-гадуватися про ті таємні ніт-ки контакту, які йдуть від т. зв. „фронту морж" до ген-штабу в Парижі й назад. Доки жив маршал Пілсудський, ви-сліді відвідин кожного фран-цузького генераліссіма у Вар-шаві менш-більш згори могли бути відомі. Тому ніхто до них не квалівся. Тепер, коли мар-шал Пілсудський є тільки за-балсамованими мощами, що лежать у підземеллях Вавелю, ситуація настільки перемінна-ся, що бодай... можна балака-ти. А слова французького ге-нерала сильні. Вони сильні не-тільки самим своїм змістом, тим, що тут говорить вожд наймогутнішої побідної армії на Заході, але й... аккомпані-ментом. Французький генерал не тільки балакає, але й тря-се калиткою. А положення Польщі таке, що вона не може до цього приємного для ко-жого людського вуха голосу гроша — не прислухатися.

Справу, що й казати, зааран-жовано прекрасно. Большеви-ки мовчать і вдають, якби ці-цїла ця поїздка нічого не об-ходила. Сталін є в цьому ща-сливому положенні, що може „на розум" балакати з Поль-шею не сам, а за посередницт-вом такого спільника як Франція. І навіть без інформ-ації з джерел контррозвідки не-важко догадатися про зміст цих балачок.

Положення Польщі є труд-не й „делікатне". По своїй суті польська політика є на-скрізь мірова й далека хочби від тини якоїнебудь заборон-сти. Польща є цілком насиче-на щодо своїх політичних аспі-рацій і тільки бажала би при-святити всі свої сили для го-сподарського розвитку держа-ви. Якщо Франція, яка фор-мально далі є союзником Польщі, хотіла би й зі свого боку таку політику вести, міг би під егідою Франції й Ан-глії повстати могутній дефе-нзивний блок європейських держав, який на довгі літа міг би забезпечити мир нашій частині світу. Але Франція хво-ріє на „комплекс" Німеччини.

Під впливом панічного ляку перед Німеччиною — Франція творить в Європі наивно офен-зивний протинімецький блок, у яким тепер першу скрипку

грають большевики. Стара, пе-редвоєнна французька політи-ка „окруження Німеччини" ки-нула Францію в обійми боль-шевиків і тепер вже справи зайшли так далеко, що у Фран-ції є могутні внутрішні сили, які самі, з власного свого по-няття, являються активними підголосками тієї політики. Панове Блюм і Кашен ідуть нога в ногу з большевиками не тільки в таких раціях, які перед війною казали те саме робити панові Пуанкаре в від-ношенні до царя Миколи II, себто з титулу однакових між-народно-політичних рацій, а-ле теперішні вожди Франції роблять це тому, що вони з ідеологічно — світоглядного боку, як члени т. зв. людюво-го фронту, є одним з больше-виків. Не знати того, чи фран-цузький генераліссімум балакав у Варшаві більше як француз, чи більше, як представник большевицької ліги. Як бачи-мо, історія вміє часом бути аж така дивовижна й химер-на...

Під ніякою умовою Польща не може, хочби як хотіла, для вигоди й інтересу Франції, від-кривати для большевицької армії свої кордони, дозволити большевицькій повітряній флотії перелітати понад поль-ської державною областю, а перепускання польськими за-лізницями большевицького воєнного матеріалу настільки позбавлене всякого зміслу, наскільки невідомо — для ко-го, на ділі, цей матеріал мав би бути призначений, коли згори відпадає заложення, що на західних кордонах Польщі оперує проти Німеччини якась большевицька армія. Словом: самостійна польська держава, хочє цього Франція чи ні, си-лою самого факту свого існу-вання — відгороджує й тим-самим боронить Німеччину від большевицької атаки. Якби існувала самостійна Україна, вона таксамо охоронила б Польщу від кожного нападу зі сходу. Дмовський і вшепо-ляки, які фактично робили версальський мир на сході Ев-ропи, а які ісповідували й ісповідують відому політичну засаду, що нема України, а є тільки Польща і Русь, щойно тепер збирають плоди тієї сво-єї політики. Це вони, ведені зоологічною ненавистю до у-країнства, поставили Польщу між два могутні блоки: ні-мецький і большевицький.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, які опрацював і видав

М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ на мішаний хор:

1. Живі, Україно.
2. Нестежність, пісня з Полісся.
3. Вербож ляс, пісня з Полісся.
4. Ойда! сонейко сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мати, пісня з Лемківщини.
6. Повиши 5 пісень продамо за \$1.00.
6. Коялда, Гуцульське Різдво.
7. Пільс, Гуцульське Різдво.
8. Крутіль, Гуцульське Різдво.
9. Шедарівка, Гуцульське Різдво.

Повиши 4 пісні продамо за \$1.00.

Всі повиши пісні можна одержати в мішаний „Свободи". Виснаго тільки по одержанню належності.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОПАДАЮТЬ ГРОМАДИ.

В „Свободі” з дня 14. вересня б. р. був допис з Гюстона, Техас, про жалюгідні обставини деяких наших громадян, що свідомо чи несвідомо навіки пропадають для українського імени. Авторів цих рядків ще свіжі вісти про неменш трагічні обставини в Вілтоні, Н. Д., та Чісголі, Мінн., де він мав нагоду пробувати.

У Вілтоні був я на самий Великодний вівторок. Хоч які були сніги в тих околицях, то мене скортіло побачити людей в церкві. Заходжу. Церква вишита, але майже виключно старими. Молоді майже не було. Відправляв якийсь „угорський” старосвітський священник. Слухаючи його відправи, я мав враження, що це якийсь москаль. Співали дяки, але так невиразно, що годі було їх розуміти. Рухи людей були якісь дивні. В руках держали жовті свічки, такі грубі, що треба було їх в обидвох руках держати, а притім, що хвилини скапували від світла топлячий віск до старої „таці”. Так та „таця” ходила з рук до рук по цілій церкві.

Зміст проповіді: не перелатися підчас свят.

Пішов я по місцевості і стрінув досить численну молодь. На запит, чому не були в церкві, одна дівчина відповіла, що в церкві все по старосвітськи, а молодь бажала бачити „модернішу” церкву. З тої причини багато нашої молоді ходить до місцевого польського костела, де, як кажуть молоді, „священник молодий і модерний”.

Сумно почував я себе в такій громаді, де нема наших газет, відчитів, книжок. Все там безнадійно назадняцьке, розсварене, розбите.

Чісголі це другий приклад, де громада являється на провалі. Байдужність, розбиття, загальна ненависть не лише відірвала молодь від старих, але роздробила та порожнила родичів. Не диво, що й ця громада не може вдержати ні постійного священника, ні не може вести якої народної роботи. Є там коло 100 українських родин, занятих переважно в копальнях залізної руди. Це поселенці переважно з ліського повіту. Та проте вони поділені на українців з греко-католицькою та католицькою церквою, де проповідують московською мовою. І там теж молодь іде до чужих. Вони зовсім неосвідомлені. Ніде нічого не читала про Україну. З української преси я знав лише „Свободу” і то тільки в публічній бібліотеці. Автор цих рядків у співпраці з деякими людьми старався заснувати гурток молоді. Та де лиш прийшли до хати кликати молоді на збори, всюди спостережали велику зневагу, неохоту і цілковиту безнадійність в успіх такої праці. Аж лачно було слухати деяких людей. Гурток з трудом організували.

З провідних людей можна згадати А. Клодницького, Сорочу, але ті два не можуть всього зробити. Перший з них був двічі „олдерменом” (радним) у місцевій міській раді; за останній раз він перепав через 9 голосів, спричинених так „своїми” людьми, котрі з зависти не вибрали його до уряду. З молоді яких 4 піде тепер до каледж: три хлопці й одна дівчина.

Колиб так зявився який чоловік, або сталий працівник священник до обох з тих громад, то можеб що зробив, особливо з молоддю. Колиб біда в тім, що постійні священники не можна вдержати, а приватна людина не може знайти ніякого заняття, щоб можна там жити й працювати.

Пишу ці рядки не на те, щоб кого вразити чи руйнувати критикувати. Навпаки, хочу

Локкі для Вас

— Це є Легке Курення!

СВІЖЕ ПОВІТРЯ —
ВІПРАВИ — СОНЯШ-
НЕ ПРОМІННЯ
— і легке курення!
Ви, що любите подбати
про себе, але хто також
любить задоволення з
життя — існує сигарет-
ка саме зроблена для
вас. Курення з гарного,
багато-смакующего тютю-
ну — але також лагід-
ного — з вами. Легке
куріння. Lucky!

Курення, що поводить з вами добре!

Ви, що берете участь в спорті... і ви, що не берете... ви обоє маєте причину поводитися з собою добре... щоб брати легке куріння... Lucky. Тому, що легке куріння лагідне з вами. Легке для вас, коли ви вдихаєте. Лагідне до вашого горла. І поскільки ваше Lucky... легке куріння... є зроблене з вибраних середніх листків тютюну, воно також смакує добре навіть тоді, коли ви курите протягом цілого дня. Отже для куріння, що поводить з вами добре є розумно брати Lucky. І пам'ятайте, охороною відомого процесу „Toasting” задовольняються тільки ті, що курять Luckies.

БЛИСКАВКИ „СВІПСТЕЙКС”!

Досі закуплено поперх 1760
тонн паперу!

Відколи започатковано Ваш Lucky Strike „Свіпстейкс”, більше аніж 1760 тонн паперу було закуплено для друкування вступних марток „Свіпстейкс”. Тільки подумайте про це! Це є досить паперу, щоб заповнити приблизно 88 тисяч вагонів.
Чи Ви вступили вже? Чи Ви виграли Ваші прекрасні Lucky Strikes? Навіщо раді на „Your Hit Parade” — в середу і суботу вечорами. Слухайте, судіть і порівняйте ці тони — тоді спробуйте Ваш Lucky Strike „Свіпстейкс”. І якщо Ви як не курите Luckies, купіть пачку сьогодні і спробуйте їх також. Можливо, що вам бракувало чогось. Ви будете вдячні перевагам з Luckies — Легке Куріння з багато, цілком-дозрілого тютюну.

Luckies — легке куріння

З БАГАТОГО, ЦІЛКОМ-ДОЗРІЛОГО ТЮТЮНУ — „IT'S TOASTED”

Copyright 1936 The American Tobacco Company

вернути увагу нашим організаціям та впливовим людям, щоб запобігти лиху, поки час. А винародовлююча гангрена кидається не лише на дальш віддалені громади, але й на ті, що положені ближче українських центрів, на сході.

Джентельменство.

Схвалюваний директор до касієра:
— У касі не достає десять доларів! Ніхто крім мене й вас не має ключа від каси.
Касієр: — То чудово, вложим назад до каси по п'ять доларів і не говорім більше про те.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збори Центрального Комітету Українських Національних Товариств.

Дня 9-го вересня ц. р. відбулися звичайні піврічні збори Центрального Комітету міста Нью Йорку. На збори явилось багато більше делегатів як звичайно. Ціллю зборів було уложення плану праці на наступний піврік, а зокрема приготування традиційних свят: як Листопадове Свято, Свято Злуки Українських Земель та свято Шевченка.

По полагожденні звичайних урядових формальностей, як здавання звітів рекордовим секретарем, фінансовим секретарем та касієром, приступлено до обговорення біжучої праці.

Як кожного року, так і цього рішено відбутися такі свята: Листопадове Свято в дні 1-го листопада, Свято Злуки Українських Земель в дні 31-го січня 1936 р. Свято Шевченка в березні (точна дата буде подана пізніше). Всі заходи, зв'язані з цією справою, передано під опіку ексекутиві Комітету, яка має доложити всіх старань, щоб свята ці випали достойно й успішно.

Всі українські національні товариства в Нью Йорку й околиці повинні стриматися в тих днях від всяких імпрез, а натомість причинитися своєю співпрацею до гідного відсвяткування згаданих свят.

На засіданні був прийнятий також п. Михайло Дудра, відпоручник львівської Просвіти. На його прохання Комітет рішив відбутися це свято Просвіти, з якого дохід призначений на Тов. Просвіта у Львові. У виконанні програми має помагати 1-ий відділ Організації Оборони Лемківщини в Нью Йорку. Свято це відбудеться 27-го грудня б. р.

По вичерпанні програми п. Михайло Пізнак реферував справу зладження статистики українців-горожан міста Нью Йорку. Постановлено поробити відповідні заходи в тім напрямі.

На бажанні секретаря Комітету, п. Володимира Душинського, який є обтяжений іншою працею, назначено п. Ковальського помічником рекордівного секретаря.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ІЗ СЕЛА СЛОБОДА, ПОВІТ ЯРОСЛАВ, У ГАЛИЧИНІ.

Односельчани у Філадельфії з малої української громади Слобода, повіт Ярослав, одержали з рідного села листа, в яким наші браття прохали допомоги для збудування Українського Народного Дому в селі.

Ми склали у Філадельфії комітет, до якого входять: Іван Дуда, голова; Катерина Ярш, секретарка; Яким Воробель, скарбник; Михайло Воробель і Марія Боднар, контролери.

Цей комітет займеться збіркою по хатах, а якби до кого з односельчан чи сусідів не зайшов, то хай приїде від себе жертву на подану адресу. Загалом апелюємо до всіх ширших українців і українки в Америці, щобі бодай маленькою лептою допомогли громаді Слобода поставити Український Народний Дім.

Посилати на адресу:
Mr. John Duda
1601 Lawrence St., Philadelphia, Pa.

Оце подаємо лист із Слобода:

Дорогі Браття й Сестри в Америці:
Виділі читальні Просвіти у Слободі, повіт Ярослав, рішав збудувати у своїй громаді Народний Дім. Наше село маленьке, складається загалом з 60 номерів, і то між нами є ще такі, що їх праця просвіти на цілком не інтересує, й не хочуть прийняти клика „Геть з темнотою”, „Хай живе Просвіта”.

Вас всіх братів і сестер, що живете далеко за морем, будьте такі ласкаві поспішити з поміччю, що Ваша ласка, на будову Народного Дому, бо ми самі не всіли його збудувати. Хоча маємо на початок кількадесят злотих, то це все дуже замало.

Дорогі Браття й Сестри, коли котромусь прийдесться переїхати помежи сусідні села, то мало є таких, щобі в них не було Народного Дому. В такім домі містяться різні українські установи, як читальня, кооператива, руханково-пожарніче товариство й інші, а в нас аж серце болить, що не маємо нічого. Заледви третій рік основана читальня, й то міститься у приватній хаті. Але якби ми хотіли дати які вистави на збільшення бібліотеки, то нема де. Ми мусимо давати свою кривавицю жидові, котрий привозить дешеві товари, а бере високі ціни.

Маємо людей, котрі є свідомі і підіймаються із сну й питають себе, чому так має бути. Чиж ми не можемо самі над собою запанувати? А як самі не можемо, ідім за море до своїх братів і сестер по помічч, а маємо надію, що Ваші серця не дозволять нам так жити в безпросвітку, що поспішите для нас з поміччю, що й чия ласка.

Дорогі Браття й Сестри! Не звертаймо уваги, на те, чи хто наддніпрянець, чи наддністрелець, чи полтавець, чи лемко, всі ми браття й сини одної поневоліної нееньки України, всі повинні собі спільно помагати, бо в нас всіх одна козацька кров. Ми повинні мати всі одну мрію, ми повинні мати одного духа й один западі одно змагання, бо під таким

національним і просвітним кличем дійдемо до поправи нашої лихоті долі.

Ми, громадяни села Слобода, рішили будувати цей дім не тому, щоб молодь мала де потанцювати, але на освідомлювання молоді. Наші гнобителі хотять нас придавити всіми способами й не хотять нам дати сонця просвіти. Та український нарід не хоче зістати позаду, але всіми силами допминається свого.

Наше село бідне хотілоб мати бодай свій дім на те, щоб виховати наше молоде покоління в національній душі і щоб наші діти в цім домі набирили одної ідеї й одного братерського духа, та щоб в цім домі за прикладом старших свідомих людей гартували свої молоденькі серця.

Тож просимо, не жалійте хоч маленьких датків, бо це дасть своєму народові, своїм дітям. А Ваші імена наша історія запише золотими буквами, що будуть переховані й колись будуть читати Ваші внуки і фимнуть добрим словом своїх ділів, що дбали про добро для своїх дітей і внуків і стали фундаторами цього дому.

Всіх жертводавців просимо підписатися власноручно, з якого села і повіту, і яку кому жертвував на будову Народного Дому в Слободі.

Виділі читальні в імені цілої громади вже згорі складає за жертви щирю подяку.

ПРИПАДКОВО КИНУЛИ ГОРЮЧУ ГАЗОЛІНУ НА РОБІТНИКА.

Джеймс Мек-Тейвіш, 76-літній вдовець з дистрикту Гірвін, Саскачеван, переїнявся у живий смолоскип, коли робітники відкинули блискавку з горючою газоліною і випадково поцілили його. Старець помер у шпиталі від попечень. Робітники попекли собі руки, коли старалися стягнути горіюче одіння з нього.

СЛУХАЙТЕ!

ЗАВТРА, В НЕДІЛЮ, 27-го ВЕРЕСНЯ

пана ЕВГЕНА ЛЯХОВИЧА
РАДІОСТАНЦІЯ WBNX.
9:30 РАНО.

Він буде говорити про „НЕВДАЧУ НОВОГО РОЗДІЛУ”

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОСЛУХАТИ ЦЕ ДОТИЧИТЬ ВАС

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ВАШУ ПОПУЛЯРНУ МУЗИКУ?

Чи можете ви в цім тижні назвати три найбільш відомі вам пісні в розумінні їх популярності. Якщо так, то ви можете виграти цигаретки Локі Страйк.

Біробітники Локі Страйк мають тижневу радіову програму „Гит Парейд” з вибраними найкращими п'ятнадцятьма точками в залузі зі Свіпстейкс Пісенькою.

В цей рік Свіпстейкс дається досролом нагоду показати їх здібність у виборі трьох найкращих пісень, які є найбільш відомі в цілому краю і які найбільш продаються в окремих листках і в фонографічних рекордах; пісні, яких комагантство від сорок до шістьдесяти управителів оркестру, а також директори хорів у краєвих радіостанціях.

Понад 500 місцевостей збирають інформації для отримання цих Великих П'ятнадцяти пісень на тиждень. Всі ці відомості підраховують краєві відомі й незалежні фірми публічного рахунку. Ціх П'ятнадцяти Великих пісень входять у програму Гит Парейд з виграваннями ваших Локі Страйк Свіпстейкс, які мусять назвати три перші пісні з цих п'ятнадцятьох, що є найпопулярніші в народі. Вони мусять бути названі 1, 2 і 3.

Мільони аступивших в цей контекст доставляють кожного тижня рекордні числа. Іх буде вже більше, як 6,500,000. Вступники напливають зі всіх степів Злучених Держав.

Нема ніякого обмеження в купуванні або в призначенні нагород. Понад мільон нагород уже видано в цім контексті.

Більш як 500 мужчик і жінок дістали заняття у виробництві Локі Страйк для розділення і перевірення вступаючих, як теж шість тисяч людей дістали роботу у висилці листів. Кожний, хто вступити до контексту, дістає вступну картку для використання в наступних тижнях, бо контекст відбувається кожного тижня.

Кілька поперхів у будинку є заняті для розложення всіх тих приладів, що є зв'язані зі вступаючими в контекст особами.

Отже в додатку до того, що дається розривку мільонам людей, ваші Локі Страйк Свіпстейкс дають тиждень безпосередньо матеріальну користь.

Ця програма контексту подають на радіо кожного вечора в середу і суботу.

UKRAINIAN WEEKLY

(Continued)

CONVENTION SIDELIGHTS

By Jay Kay

The enjoyment of a congress is never complete until we take stock of the mirthful occurrences after business hours.

In the first place the fourth floor was the Ukrainian village with higher-ups on the fifth and the tenth.

Saturday night after the Welcome Dance, the fourth floor resembled Fifth Avenue and 42nd Street... all the Ukrainians walking up and down, paying social visits to our people.

What Detroiters was the self-appointed house detective trying to keep order on that fourth floor... while he himself held more than his capacity of watery peace offering?

Mr. Panchuk found it impossible to get some sleep and was forced to leave the hotel Sunday night in search of it.

One Buffalo citizen felt cold on that hot Saturday evening... he donned a blanket, visited all rooms carrying some of that watery peace offering. He requested you to say "Ah," then declared you a memba.

Knock, knock. Who's there? Під. Під who? Під першув.

What cute brunette from Maryland deride the alleged infatuation of a certain male for blondes.

Mr. Shumeyko, the retiring (that's all he did was retire on time each night) president didn't lose his trousers this year but he was late to the banquet just the same.

Room 421 saw the reliving of a scene in the Marx Brothers' "A Night at the Opera" when no less than fifty persons trooped in to call on Mr. Danielson. Tony Shumeyko aided in the evacuation of the army when Mr. Danielson pleaded that he had to complete a speech.

But most of them found haven in 407 just as Tony Shumeyko was about to hit the hay. This time pleas were futile... even though Tony got on his knees.

Did the rendition of operatic arias in 407 awake anyone Sunday morning? Ella figlia del amore... ella figlia... etc.

Mr. Kurlak, N.Y., called all rooms informing them he was the manager and that he was receiving complaints... until the operator cut him off and reproached him.

Miss Bodnar had a cute хустка in which she slept... and her pajamas with Ukrainian embroidery was quite effective.

Why did three of the eight girls in a certain room on the fifth floor always run to the bath when someone knocked on the

door?... Their grouping of the five beds in the room comfortably accommodated the eight—if only the management knew.

The Cleveland contingent wasted no time in campaigning to bring the convention to their fair city next year.

P. S. The convention will be held in Cleveland next year. A hick from Detroit brought a long a cow-bell to make the boys feel at home in the city.

Sunday evening just before the banquet, Room 1011 seemed to have been hit by a tornado. Everything was in a turmoil... an innocent bystander was blamed. We wonder if they still have to have their backs powdered.

Room 528, the den of the Fufalo delegation, was the center of hilarity Sunday nite. H'ya Eddie. Say "Ah."

Here's one knock. Who's there? Pan. Pan who? Panchuk for president.

What rejuvenated "has-beens" thought they could get away without training and were soundly trounced on all sides in the track meet?

Mr. Kuba, 231, of Palmerton, Pa. did some great stepping in the meet.

The four man track team from Toronto was hard to shake off. They garnered at least seven medals and placed third in the point score.

The New York table at the banquet had a big city air about it. Plenty of noise.

Are the lights in the Ukrainian Hall always kept that low?

Did anyone else notice Miss Zinn's charming smile?

Great banquet. Speeches eliminated, and those delivered were short and to the point.

Did the Detroiters pay their hotel bills as Papa Panchuk instructed?

Our hat goes off to the Convention Committee and the Olympic Committee in their grand handling of the whole affair. They deserve a vote of thanks. Only one thing was overlooked... not enough of Ukrainian dance music.

The greatest thrill was the large illuminated sign in City Hall's southern facade welcoming the Ukrainian Youth's League.

НОВА СИЛА НА ОСЛАБЛЕНІ ОРГАНИ.

Новий ВІТАМІН-ТОН, який науково укріплює організм, це знаменитий шлуночковий тонік, що поправляє апетит і додає енергію. Управляючи шлуночковими функціями, при підживленні з харчовою їжею, тонік. Спробуйте новий ВІТАМІН-ТОН, який посилює ВІТАМІН-АІ D. Переконайтеся самі про користь нової сили в тім тоніку. Ускінь гарненько, або перетасуйте гроші. Продають усі аптекарі.

На затвердження беріть ВІТА-СОЛ—ідеальний промисловий. 25 ц. і 50 ц.

ACT NOW!

The fourth Ukrainian Youth's League of North America Congress held at Philadelphia was a success. It not only functioned in a harmonious manner but it further substantiated the fact that the section of the Ukrainian-American youth represented therein was wholly controlling its own policies.

The free discussion indicated that the topics presented were interesting. It showed that the delegates and guests were really trying to solve the problems which were confronting them in their individual lives.

In addition, friendships formed at previous congresses were renewed and strengthened; new ones were formed. The glamour of new sights and new faces had their usual effect. The social program was well conducted and due credit must be given to all those who worked so hard to make the Youth Congress what it was.

The swimming and track and field championships for the first time brought in a new healthy unifying element into the national movement. It certainly was a warming sight to see these boys vie against each other in a clean way.

A result of the Congress which is already noticeable is the realization of greater harmony in local circles. Many of us realized that petty ambitions have no place in working towards the better integration of the second generation in the American scene. Co-operation should improve if such attitude is continued.

With the coming year the Youth League must be helped. Financially it must be shoved ahead. In our locality means of helping the Youth League achieve a greater sense of security have already been discussed.

Why not let us all get together and help the Youth League grow in strength and wisdom. Let it non-partisan, non-sectarian policy be continued and reinforced. Send in your club names to be enrolled in the Youth League if you have not become a part of it already.

New ideas, suggestions of constructive merit, are always welcome we are sure by the officers and members of the League. This is the movement of the youth. It needs the support of all thinking American-Ukrainians. Why not try to find something about it by writing in to the officers or member clubs or sending yourselves to the finest place you can do next Labor Day week-end—to Cleveland, Ohio where you will meet some of the young American-Ukrainians whom it will be your irreparable loss not to have met.

Won't you help yourselves by talking this appeal over and acting now? Remember we have only a definite and limited number of years until our opportunity to act is over. Then when we work out the balance sheets of our individual, local and national American-Ukrainian life what will it be? The decision must be made by all of us now. What will it be? Won't you act?

JOHN ROMANITON.

Ріжниця.

Між колишніми й теперішніми часами є така ріжниця що колись видавали гроші, не рахуючись, а тепер рахуються, не видаючи.

BALTIMORE UKRAINIANS IN CONSTITUTION PARADE

On Constitution Day, which was widely celebrated in Baltimore, the different patriotic groups and societies were very widely represented. Among them was the Ukrainian group, headed by M. Rychinsky, especially invited to take part in the exercises by the city authorities. All the Baltimore Ukrainians including the Ukrainian Dancing Club cooperated to make the Ukrainian part of the parade a very striking sight. Heading the parade was the Three-Teeth Flag on which appeared in large letters the word "Ukrainian." It was followed by close to one hundred Ukrainian marchers, including children and young people.

MARIE RAKOCZY.

* See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., ТА ОКОЛИЦІ

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ НАЦІОНАЛІСТІВ, який відбуде 12 липня в Лінден, шт. Нью-Йорк.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

В ПЯТНИЦЮ, 2-го ЖОВТНЯ 1936, В ГОД 8-МІЙ ВВЕЧІР НА СІНОВІЙ ДІЛІ, 249 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

Комітет просить, щоб всі представники товариств, які брали участь у улаштуванні свята, приїхали на ці збори, бо на них комітет пропонує обговорити всі питання, які стосуються української діаспори в Нью-Йорку та околицях. Крім того, будуть обговорені питання, які стосуються української діаспори в Нью-Йорку та околицях. Крім того, будуть обговорені питання, які стосуються української діаспори в Нью-Йорку та околицях.

Ада. В. Кузьма, президент; О. Д. В. Клодницький, секретар.

ВІДОЗВА

ДО УКРАЇНСЬКИХ МУЗИЧНИХ БАНД.

В дуже важкій справі хочу порозумітися з урядами українських музичних банд, котрі існують, як і ми з ними, котрі перестали існувати, себто з їх членами.

Прохаю подати свої адреси до секретаря української музичної банди у WOONSOCKET, R. I., а секретар напише вам про цю справу. Листи адресуйте так:

STEVE WEGAL, 111 CHURCH STREET, WOONSOCKET, R. I.

ШИФКАРТИ

Ми маємо в наявності всі документи, потрібні до подорожі: паспорт, візи, переклади, акти, і т. д. Ми маємо в наявності всі документи, потрібні до подорожі: паспорт, візи, переклади, акти, і т. д. Ми маємо в наявності всі документи, потрібні до подорожі: паспорт, візи, переклади, акти, і т. д.

ДОЛЖИ послати до всіх країв ПОСЛАННЯ І ТЕЛЕГРАФИЧНО і виплатити на останній раз під повною гарантією ПОМАГАЄМО НЕПЛАТІЖНИМ ЛЕГІТИМУВАТИ ВІДПОВІДНО ДО НОВИХ ЗАКОНІВ.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАСІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обов'язкових законів в краї. Контракти, повноваження, акти дорозки, довідки скрити і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та річки бізнесу до дуже приступних цілн. Готельське у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО по повній пораді та ретельній обслузі.

S. KOWBASNIUK, 277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і 2-ою), NEW YORK, N. Y.

THE Y. U. D. C. REORGANIZES

The Young Ukrainian Democratic Club of New York City was reorganized at the regular monthly meeting held on Monday, September 21, 1936, at the club rooms at 59 St. Marks Place.

The new officers wish to announce that the club's social program will get under way promptly, also that all members will meet at the club rooms on the usual Monday night.

Any person who is interested in joining the organization may do so by familiarizing herself or himself with the club's program and activities at its headquarters at the above address.

It is with very high enthusiasm that the officers and the members look forward to a very bright future for the club in the ensuing year.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

See "Ramblings of a Word Hunter"—Edit.

ПОДРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ

Посилити, поспішними, модерними моторовими

ПІДСУДКІ І БАТОРИ

Найближчі відливи з Нью-Йорку

6-го жовтня, 5 листопада

Листопада, 1-го листопада

Головний до місцевих агентів або до:

GOYNIA-AMERICA LINE,

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.